



DRAGSFJÄRDS KOMMUN

NÄRINGSPOLITISKT PROGRAM





INNEHÅLL

1. PROGRAMMETS SYFTE OCH MÅL	2
1.1. Vision	2
2. UTGÅNGSLÄGE	2
2.1. Befolkningen.....	2
2.2. Sysselsättningen	3
2.3. Näringsstruktur	4
2.4. Arbetsplatserna.....	4
2.5. Analys.....	5
3. ORGANISATION	5
4. TYNGDPUNKTSOMRÅDEN	6
4.1. VERKSAMHETSUTRYMMEN OCH BOENDE	6
4.1.1. Verksamhetsutrymmen.....	6
4.1.2. Boende.....	6
4.1.3. Trivsel.....	7
4.2. ARBETSKRAFT	7
4.3. UTBILDNING OCH KUNNANDE.....	7
4.4. KOMMUNIKATIONER.....	7
4.4.1. Vägar, broar, farleder	7
4.4.2. Färjor, förbindelsebåtar, bussar	8
4.4.3. Hamnar.....	8
4.4.4. Data- och telefontrafik.....	8
4.5. FINANSIERING OCH STÖDFORMER.....	8
4.6. FRITIDSBOSÄTTNINGEN.....	9
5. MARKNADSFÖRING OCH UPPFÖLJNING.....	9
6. ÅTGÄRDER.....	9



1. PROGRAMMETS SYFTE OCH MÅL

Utmaningarna och osäkerhetsfaktorerna på kommunfältet avbyter varandra. Något som under alla omständigheter även framöver kommer att ha en central roll i kommunens utveckling är det lokala näringslivets situation. En mångsidig näringsstruktur bildar ett system som å ena sidan ger befolkningen god service och å andra sidan ger en tryggare bas för näringslivets egen utveckling. Arbetsplatserna tryggas och underlag för en fungerande kommunal service skapas. Detta blir ett kretslopp som i sin tur skapar möjligheter för boende.

En god basservice är en förutsättning för tillgången på yrkeskunnig arbetskraft och därmed även för hela företagsamheten. I många situationer krävs en beredskap att agera snabbt och smidigt utan att ge avkall på kvaliteten. Vidare är finansieringen och olika stödformer viktiga frågor. Även kommunens upphandlingsvolym är en faktor att räkna med i det lokala näringslivet.

Huvuduppgiften för detta program är att beskriva kommunens principer gällande bevakandet av våra befintliga småföretagares intressen samt stimulerandet av nyetableringar.

Programmet skall ligga till grund för kommunstyrelsens, näringsnämndens, dotterbolagens och övriga kommunalt relaterade aktörers dagliga arbete med utvecklingsfrågor. Det är av största vikt att förankra programmet väl i organisationen. Alla sektorer är i beröring med näringslivet, dvs alla sektorer kan bedriva näringspolitik!

1.1. Vision

Dragsfjärd är en kommun med positiv image och ett företagervänligt klimat. På orten fungerar ett mångsidigt och aktivt näringsliv. Kommunen arbetar kontinuerligt, direkt igenom hela organisationen eller via nätverk, för utveckling av näringslivets verksamhetsförutsättningar.

Vi skall sträva till att bibehålla och utöka antalet arbetsplatser trots fluktuationer i vissa branscher samt vara attraktiva även för arbetskraften.

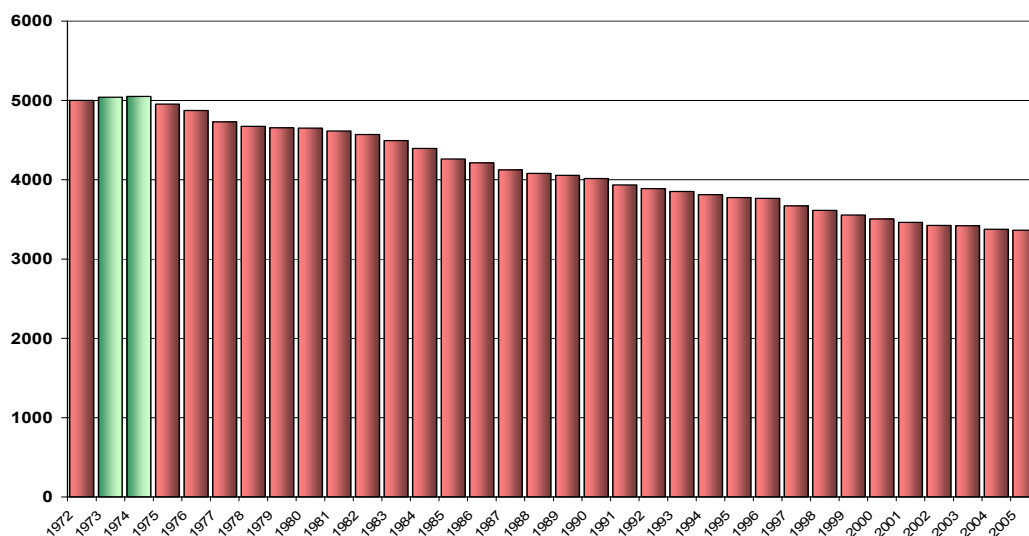
2. UTGÅNGSLÄGE

2.1. Befolkningen

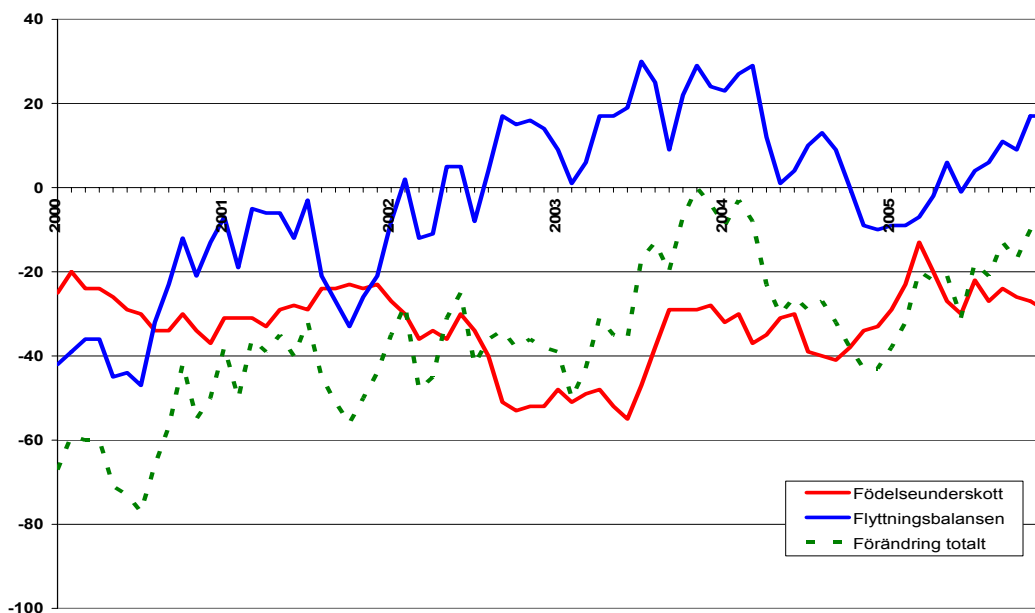
Åldersstrukturen har i Dragsfjärd under en lång period varit stabil med en mycket hög andel äldre invånare. Pga detta har invånarantalet sjunkit något varje år. Däremot uppvisar flyttningsbalansen en positiv trend och har i några år varit positiv.



Befolkningsutvecklingen



Rullande 12 månaders förändring

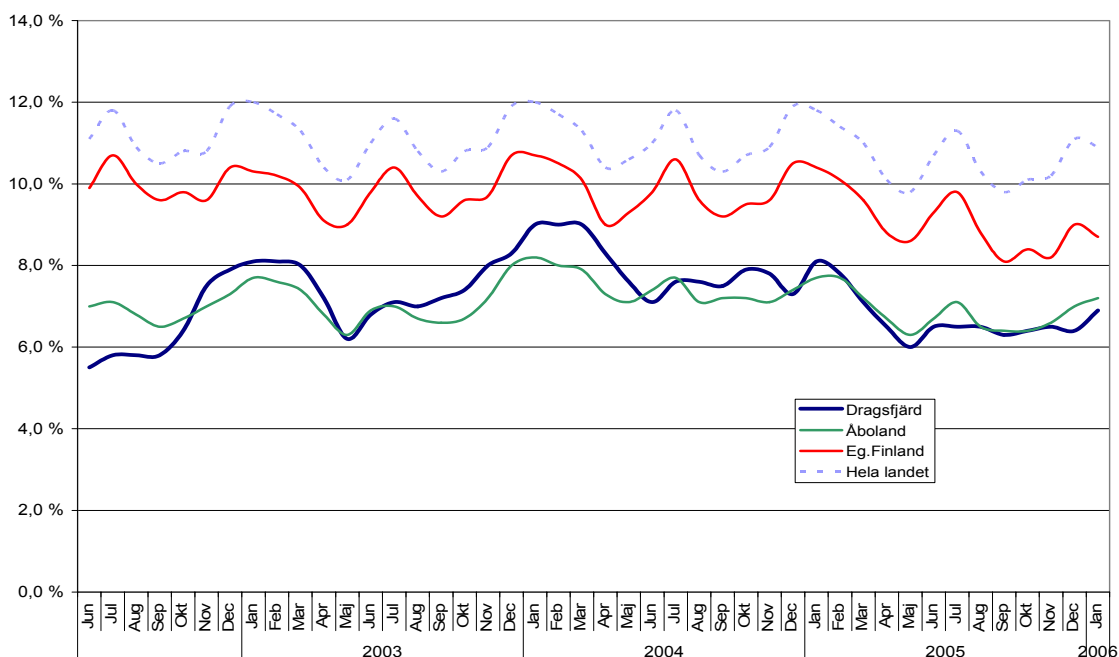


2.2. Sysselsättningen

Arbetslösheten ligger 30-40% under landets genomsnitt och även rejält under landskapets nivå. Fluktuationerna påverkas normalt endast av större förändringar inom industriföretagen på orten. Av Dragsfjärds arbetslösa har en del haft arrangemang som syftar till arbetslöshetspension. Trots en kännbar andel långtidsarbetslösa, betyder detta att den för arbetsgivarna tillgängliga arbetslösheten är mycket liten.



Arbetslösheten



2.3. Näringsstruktur

Kännetecknande för utvecklingen i näringsstrukturen, både i Dragsfjärd och i allmänhet, är att servicenäringarna vinner terräng på bekostnad av tillverkande industri. Denna utveckling, som i huvudsak baserar sig på teknisk utveckling, beräknas fortsätta även framöver.

	1980	1990	2004
Basnäringar	6,5 %	8,4 %	6,3 %
Förädling	56,5 %	40,8 %	33,2 %
Service	37,0 %	50,8 %	60,0 %

2.4. Arbetsplatserna

Dragsfjärd präglas, såsom under hela sin historia, fortfarande av metallindustrin, även om dess relativa betydelse har minskat betydligt under de senaste decennierna.

De största privata arbetsgivarna

Ovako	230	tillverkning av valstråd och spännarmering
Björkboda Lås	135	låstillverkning
Salmonfarm	75	fiskindustri, turism
Esab	35	svetstrådstillverkning

Kända institutioner med intressen på orten är dessutom bl.a. Konstsamfundet, Wärtsilä, Ruukki och Veritas.

Arbetskraften i Dragsfjärd uppgår för närvarande till 1 511 personer¹. Dragsfjärd är s.g.s. självförsörjande på arbetsplatser men trots detta sker en ut- och inpendling motsvarande 20-30% av styrkan.

¹ Detta är arbetskraftsmyndigheternas uppgift. I statistikcentralens material (t.ex. pendlingsstatistiken) är siffran betydligt lägre.



		Boningsort				
		DRAGSFJÄRD	Kimitoön	Övriga Åboland	Övriga	Totalt
Arbetsplats	DRAGSFJÄRD	1062	177	10	97	1346
	Kimitoön	91				
	Övriga Åboland	11				
	Åboregionen	74				
	Åland	53				
	Huvudstadsregionen	35				
	Västra Nyland	21				
	Saloregionen	17				
	Övriga	21				
	Totalt	1385				

2.5. Analys

Företagandets nuläge kan analyseras genom en SWOT-analys enligt följande modell:

Styrka <ul style="list-style-type: none">- företagsrådgivning- finansieringskanaler- positiva attityder- lojal arbetskraft- miljö och geografi- världens vackraste skärgård	Möjligheter <ul style="list-style-type: none">- bostäder- geografi, natur- fritidsbefolkningen
Svagheter <ul style="list-style-type: none">- åldersstrukturen- geografi- utrymmen- bristen på attraktiva bostäder- luckor i näringsstrukturen	Hot <ul style="list-style-type: none">- arbetskraftsbristen- felaktiga rykten och attityder

3. ORGANISATION

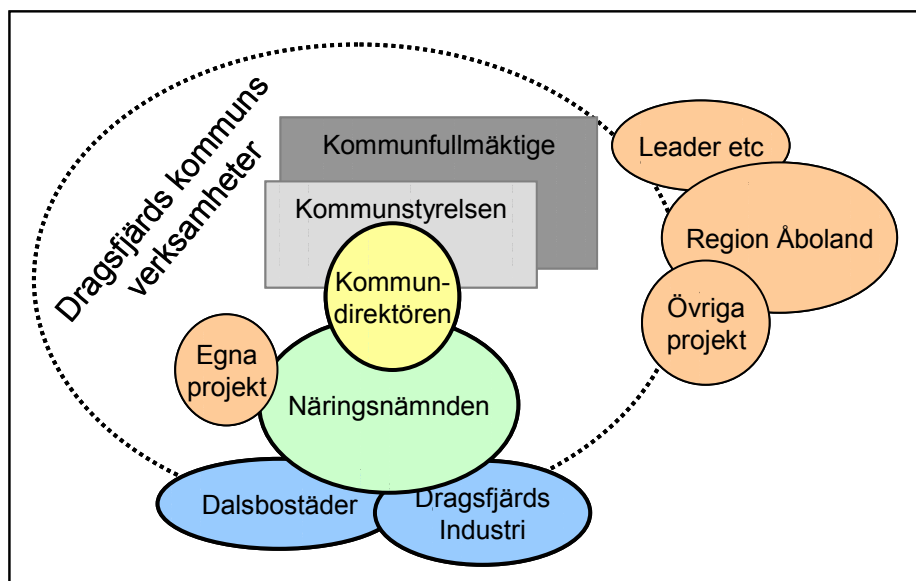
Kommunens roll är att fungera som bakgrundsaktör och knyta ihop olika intressenters ageranden på helhetsmässigt bästa sätt. Rollen kan och bör även innefatta direkta åtgärder i form av t.ex. investeringar i verksamhetsutrymmen. Kommunen upprätthåller själv eller i samarbete med övriga kommuner och aktörer register över företagen.

Kommunens organisation består av näringsnämnden med kommundirektören som föredragande samt av utvecklingsbolaget Dragsfjärds Industri Ab och fastighetsbolaget Dalsbostäder Oy Ab, i intimt samarbete med Region Åbolands och olika projekts funktionärer.

Kommunen är medlem i Åbo Handelskammare.



Aktörerna i förverkligandet av näringspolitiken



4. TYNGDPUNKTSOMRÅDEN

Dragsfjärd skall profilera sig som en attraktiv ort för etableringar. En central målsättning är att identifiera framgångsfaktorer och presentera Dragsfjärds mervärde.

Centrala frågor är:

- småföretagandet och dess behov av rådgivning och mentorverksamhet (företagsfaddrarna)
- specialisering inom ortens tillväxtbranscher
- satsning inom "bristbranscher"

4.1. VERKSAMHETSUTRYMMEN OCH BOENDE

Det finns ett ömsesidigt beroendeförhållande mellan verksamhetsutrymmen och omständigheterna kring boendet, såväl i etableringsfasen som hos de befintliga företagen.

4.1.1. Verksamhetsutrymmen

De utrymmen som för närvarande administreras av kommunen, via dotterbolagen, är kontorshuset DIT center och de av Ovako hyrda fabriksbussarna. Dessutom äger Dragsfjärds Industri ett fåtal tomter för industriellt bruk. Det finns ett behov av nya områden för småindustri i eller i närheten av Dalsbruk. Härtill kommer koordineringsbehovet av de verksamhetsutrymmen som frigörs på privata marknaden.

4.1.2. Boende

Det är av största vikt att tillgången på bostäder och tomter kan svara mot efterfrågan. Nuvarande bostadsbestånd är mängdmässigt väl tilltaget men till sin beskaffenhet för



ensidigt. Tomtbeståndet är otillräckligt på flera områden. Utöver detta har kommunen en viktig uppgift i att kanalisera intressenter även till den privata marknaden.

4.1.3. Trivsel

Boendet är en helhet. Såväl offentlig som privat service behövs för att samhället skall fungera. Viktiga frågor för trivseln är:

- praktiska frågor såsom parkeringsproblematiken
- kultur, idrott, fritid
- barnomsorg, äldreomsorg, hälsovård
- utbildningen

4.2. ARBETSKRAFT

Det har visat sig att en flaskhals vid etableringar eller utvidgningar kan vara tillgången på arbetskraft.

Ett fördjupat samarbete med arbetskraftsmyndigheterna behövs för att åstadkomma en sysselsättningsstrategi gällande dels besättandet av nya arbetsplatser och dels trygghandet av invånarnas utkomstmöjligheter.

En kontinuerlig kontakt till läroinrättningarna, även högskolorna, skall utvecklas.

4.3. UTBILDNING OCH KUNNANDE

Att få ungdomarna tillbaka efter slutförda studier på annan ort är en utmaning, som för Dragsfjärd och många motsvarande kommuner ter sig övermäktig. Här kommer företagarlostran/entreprenörskap in i bilden. En del av ungdomarna kunde skapa sina egna arbetsplatser. För småföretagare är generationsväxlingen ett stort problem. Risken är överhängande att företaget försvinner när huvudpersonen pensionerar sig. Bristen på företagare är vanligen störst inom praktiska branscher.

I grundskolan läggs grunden till många värderingar som blommar ut senare i livet. Därför är yrkesvägledning/arbetsplatsrådgivning och företagsamhetsfostran viktiga ingredienser redan här.

Andra stadiets utbildning står inför en omvälvande reform. Detta leder till betydligt större enheter men speciellt yrkesutbildningen kommer sannolikt även framöver att ha en rätt decentraliserad verksamhet. Kommunen bör medverka till att dessa regionala yrkesutbildningsenheter så långt som möjligt anpassar sitt undervisningssortiment enligt arbetsgivarnas behov. Detta utbildningsbehov bör prognosticeras. Den högre utbildningen skall däremot följa de nationella behoven.

4.4. KOMMUNIKATIONER

Kommunen skall via sina intressebevakningskanaler agera aktivt för samhällets kommunikationer.

4.4.1. Vägar, broar, farleder

Grundförutsättningen för all verksamhet är rätt dimensionerade och välskötta vägar samt behövliga lätta trafikleder i anslutning till befolkningskoncentrationerna. Fast väg



till Kasnäs (bro till Lövö) samt överföring av sträckan Kasnäs-Långnäs till vägverket skulle förbättra levnadsbetingelserna i skärgårdsområdet avsevärt.

4.4.2. Färjor, förbindelsebåtar, bussar

Lövöfärjan – entydigt vägverket

Högsårafärjan – behöver en stabilare lösning, dvs överföring till vägverket

Kasnäs-Långnäs – livsviktig för ca 200 invånare

Förbindelsebåtstrafiken – livsviktig för närmare 100 invånare

Busstrafiken – styr pendlingsmöjligheterna

4.4.3. Hamnar

Det är en allmän uppfattning att småtonnage kommer att ha en viktig roll även framöver. Därmed är inte export och import hänvisad till de stora hamnarna utan tillgången till hamn kan vara avgörande i samband med många etableringar. Hamnar, eller för hamnverksamhet lämpade områden, är därför av strategisk betydelse för samhällets konkurrenssituation i framtiden.

I Dragsfjärd är hamnarna privata. Även förbindelsebåtshamnarna ligger i flera fall på privatägd mark. Kommunen bör i samband med planering av markanvändningen skapa möjligheter för ibruktagande av lämpligt område för hamnverksamhet.

4.4.4. Data- och telefontrafik

Tack vare en globaliserad konkurrenssituation bland teleoperatörerna levereras idag snabba dataförbindelser på fria marknaden även i glesbygden. Stora delar av Dragsfjärds skärgård är numera inom räckhåll för trådlös bredbandsteknik. De två fysiskt närvarande operatörerna på orten är TeliaSonera (via Auria) och Kimito Telefon Ab.

Kommunen skall här fungera som pådrivare och nätverksbildare. SkärgårdsNet kommer inom kort att kopplas upp till alla kommuncentra på Kimitoön. Det är i kommunens intresse att dels styra in projektinvesteringar till områden som förbises av marknadskrafterna och dels att koordinera ett samarbete mellan operatörer och projekt.

Idag diskuteras s.k. VOIP-lösningar dvs telefontrafik över datanätet. Här kan kommunen vara en föregångare.

4.5. FINANSIERING OCH STÖDFORMER

Direkta stöd kan vara olika kombinationer av EU-, statliga och kommunala medel. Här representeras staten av TE-centralen och Egentliga Finlands Förbund. Dessa kanaliseras via Region Åboland och Leader-föreningen. Många sådana finansieringsformer är knutna till EU:s strukturperiod som utgår 31.12.2006. Det är dock sannolikt att ett dylikt system fortsätter även därefter.

Detta gäller huvudsakligen:

- hjälp vid uppstartning
- näringsutvecklande projekt
- subventionerad långivning (t.ex. Finnvera)
- övrig finansieringsrådgivning



4.6. FRITIDSBOSÄTTNINGEN

Fritidsbosättningen, som idag omfattar ungefär dubbelt så många personer som de fast bosatta, är en allt viktigare resurs för kommunen. Sedan år 2002 har Dragsfjärd utsett årets sommargäst, kring vilka nu byggs upp ett samarbete med denna del av befolkningen.

Utbyggnaden av fritidsboendet är en utmaning i markanvändningshänseende men samtidigt en företeelse som bör utnyttjas aktivt via medierna. Intressebevakning i frågor som berör boendet i skärgården, t.ex. omklassning av bostäder, behövs.

För att befästa sin ställning som en av landets populäraste orter för deltidsboende, kunde Dragsfjärd utreda möjligheterna till att arrangera den nationella fritidsbostadsmässan. En sådan process skulle utveckla förutsättningarna även för fast boende.

5. MARKNADSFÖRING OCH UPPFÖLJNING

Orten skall ha en positiv allmän image och bör framstå som ett verkligt alternativ för boende och arbetande året om. När det gäller boendet bör skärgården, bruksmiljön och övriga viktiga byacentra lyftas fram.

När marknadsföringen börjar ge resultat fortsätter utmaningarna i form av bemötandet, mottagandet och uppföljningen.

Kanalerna är:

- a) direkta marknadsföringsaktiviteter såsom mässor
- b) "visitkort" såsom besöksnäringarna och kulturtjänsterna

6. ÅTGÄRDER

- a.) Förankring av detta program i organisationen.
- b.) DIT center skall även finansieringsmässigt bli en självbärande enhet och fungera som föregångare för övriga kommunala satsningar. Fastighetens plats i bolagsstrukturen utreds.
- c.) Aktivering av Dragsfjärds Industri Ab:s roll som utvecklingsbolag. Undersökning av möjligheterna till nya industriområden. Skapande av långsiktig lösning med Ovakos hallar.
- d.) Utveckling av bostadsbeståndet, såväl innehålls- som kvalitetsmässigt.
- e.) Skapande av långsiktiga lösningar för kvalitativt boende. Planläggningen.
- f.) Utveckling av samarbetet med fritidsbosättningen, t.ex. genom årliga sammankomster.
- g.) Arbetas för en långsiktig lösning för Matkahuolto för att dels säkerställa denna service och dels göra verksamheten självbärande.



h.) Identifieras tillsammans med företagen brister i den privata servicen. Dessa resultat förmedlas bl.a. till lokala arbetskraftsmyndigheter.

i.) Aktiv lobbning i anslutning till statens regionaliseringspolitik.

j.) Aktivt verka för att skapa optimism i lokalsamhället och även därmed förstärka bilden utåt.

Senaste behandling

Kommunfullmäktige 22.3.2006
Kommunstyrelsen 8.3.2006
Näringsnämnden 6.3.2006